

Name ji bo Dêbavan „Lilo Lausch" - Kurdî

Silav! Gelek sipas ji we re ji bo dema we çimkî ez dixwazim fileka rind li ser nava „Lilo Lausch" (Lilo ku baş guhdarî dike) ji we re bidim naskirin. Lilo leyiztokeka destê ye – guhên wê pir mezin in. Zaroka we û Lilo di sala tê li navenda dayîne de demekî zor bi hev re bibin û guhdarîkirinê hîn bibin.

Ji ber ku guhdarîkirin kilîteke ji bo têkilî bi mirovên din re ye – kilîtek ji dinyayê re ye. Her kes ku baş guhdarî dike, dikare gelek tiştan kifş bike: li xweza û li nav mal de. Gava ku em dengekî ku pêştir bihîstiyê, careka din bihîsin, em zû vê dengê nas bikin û dizanin ku ew çî ye, em dizanin ka ew tê çî wateyê. Em sitranên nû hîn bibin û bikarin bi hev re mûzîkê çê bikin, heke em hevdu guhdar bikin.

Herwisa, ziman jî, em tenê hîn dibin, heke em bikaribin baş guhdar bibin: Ew gotin çî ye, çawa tê gotinê, çawa li ser vê tê sekinandin û çî wateye? Her zimanek dengên xwe hene, rîtmên xwe hene û ahengên xwe hene. Zarokan zimanên Dêbavan hîn dibin, ji ber ku baş guhdar dibin û wan re zerve dikin. Ew kêf û hestên Dêbavên xwe pê dihesin, ji ber ku ew dibihîsin ka kîjan gotin an peyvan bihêz an zehf tene gotinê. Herwisa zimanên din jî hîn dibin, ji ber ku ew pir baş û bi hişyarî guhdarî dikin û peyvan jî dûbare dikin.

Dema ku em guhdariya mirovan bikin, em dikarin wan fêhm bikin. Hîngê em dizanin, ew çî dibêjin, çî difikrin, çî pê dihesin û çî tiştê li ser wan bandor heye? Dema ku tû bikarî kesên din fêhm bikî ku çî dibêjin, tû dikarî tiştên herî bi heyecan di jiyane de hîn bibî – li nav mal de, li dayîne an piştê di dibistanê de. Zaroka we dê bi hêsanî fêr bibe, tiştên nû hîn bibe û agahiyên girîng pêvajoy bike – karîna guhdarîkirin bingeha perwerdeya wî ye.

Lê belê guhdarîkirin ne hêsan e. Ew bixwe çê nabe. Tu divê gelek bicerebînî daku bikarî baş bî. Lewma „Lilo Lausch" di demên bê li navenda dayîne zaroka we be. Ew qûtiyek heye di nav de pirtûk, leyîstok û pirtûkên dengî hene bi zimanên cor bi cor, wekî mînak bi zimanên Almanî, Tirkî, Rûsî, Polonî û Erebi. Bi we re zarokan dikarin pir cerebandin bikin ku baş guhdar bibin.

„Lilo Lausch" ji aliyê Stiftung Zuhören (Weqfa guhdarîkirin) ê re hatiye afirandin. Bi „Lilo

Lausch" re zaroka we keşif dike ka çiqas heval çêdike bi rêya guhdarî kirinê: Wekî mînak bi zarokên din re bi hev re li dayînê li dengêkî bigerin, bi hev re lîstika guhdarî kirinê bileyzin an jî bi hev re çîrokên bi zimanê Almanî û zimanên din guhdarî bikin. Û piştê di derbarê wan çîrokan re bi hev re biaxivin ka wan çî bihîstiyê. Bi vî awayî, zaroka we dikare hîn bibe ka çawa bala xwe bikêşîne ser tiştêkî û guhdar bibe, ew peyvên nû hîn bibe û fêr dibe bi wan peyvên biaxive û fikrên xwe ji zarokên din re bibêje.

Heke hûn di nav malbata xwe de bi zimaneka din diaxivin, zaroka we dikare zarokên din re bibêje, ka hûn di zimana xwe de tiştên cor bi cor re çî dibêjin. Zarokan pir hez dikin ji dengên qotin û axaftinên yê zimanên din. Wekî sêhrek dimîne, ew ji xwe re dest pê bikin, tiştan bicerebînin, dengên peyvên cor bi cor temrîn bikin û rîtmên zerve bikin. Ji bo hemû zarokan re pir xweş dibe dema ku helbest û sitranan bi zimanên din bêne gotinê: Ew hîn dibin ku guhdarî bikin û tiştêka nû jî tecrube bikin. Zarokên ku bi zimaneka din ji Almaniya dipeyvin, pir girîng e ku bi zimanê dayikî ya xwe jî bikaribin pir biaxivin. Tenê kesên ku zimanê dayikî ya xwe baş diakrin biaxivin, dikarin Almanî jî baş biaxivin.

Heke zaroka we behsa „Lilo Lausch" bike û bêje ku li dayînê çî derbaz bûye, ji zaroka xwe re guhdarî bikin û li ser vê mijarê bi hev re biaxivin. Hûn jî vexwendin e ku „Lilo Lausch" nas bikin û tevî vê tiştê bin: Heke hûn bixwazin, hûn dikarin sitranekî bi zimana xwe bêjin an jî çîrokekî bi zimana xwe bêjin, ji derbarê vê tiştê bi memosteyan û perwerdekarên re biaxivin. Herwisa hatiye plankirin ku zarokan û Dêbavan bi hev re çîrokekî bi zimanên cor bi core çê bikin. Hûn ji dill re hatin vexwendin.

Navenda dayîniya we, di demeka nêzîk de hûn jî, ji bo şevê Dêbavan re vexwendin bike. Em pir kêf xweş bibin heke hûn bên! Heta vê demê em dibêjin xatra we: „Lilo Lausch", navenda dayîniya we û Stiftung Zuhören ê.